

ŠAMORÍN A OKOLIE

ZALOŽENÉ V ROKU 1928

ROČNÍK XXX, ČÍSLO 12.

BEZPLATNÝ MESAČNÍK

DECEMBER 2020

Vianoce

Nedávno som čítal, že bola raz loď, ktorá sa mohla zo strašnej víchrice na mori zachrániť len za cenu vypustenia celej nádrže oleja druhej lode, ktorá prišla na pomoc. Vlny na mori sa utíšili, olej upokojil hladinu a lodi sa podarilo zachrániť.

Vianoce majú podobný záchranný účinok, aj keď sa rozsahom s týmto príbehom nedajú porovnať, pretože sú oveľa vážnejšie, významo-

vo hlbšie a ovplyvňujú celé kresťanstvo. Dnešný svet je nekludný, horieť síce nehorí, ale ohne sa v ňom zapalujú. I keď prechádzame obdobím zmeny a prijímame predpoklad, že vývoj musí byť previazaný s utrpením, núdza, ktorú dnes nevyhnutne zažívame, mení dnešnú éru takmer až na obdobie biedy a utrpenia.

Preto tá nespokojnosť, tá nadmerná podráždenosť, tlačeni-

ca, nemilosrdnosť - tie vyhnali pohodu a zmenili nás v sebeckých, ktorí sa boja, že sa im neujde dostatok z darov života. A keď je to tak, že toto je diagnóza dnešného života, čo je potom jeho liekom? Snáď tá demokracia, na ktorú sme tak pyšní? Alebo socializmus, v ktorom sme sa tak sklamáli? Nacionalizmus, ktorej vášne sprevádza len utrpenie? Internacionalizmus, kto-

rý sa nám pred očami mení v postrah? Komunizmus, ktorý ukryje ľudstvo do falanstéry a zabije jednotlivca?

Určite ani jedno.

Liek môže byť len jeden: nekonečná láska, ktorú nám Kristus doniesol na tento svet - inkluzívna, všeobjímajúca a všeobetujúca.

Článok vyšiel na titulnej stránke prvého vydania mesačníka Šamorín a okolie dňa 22. decembra 1928.

Finančný dar od poslancov pre klientov Ambrózie

Csaba Orosz odovzdal 3. decembra Anne Bodóovej, riaditeľke Domova pre seniorov Ambrózia finančný dar od primátora a mestských poslancov. Podľa riaditeľky bude časť peňazí vynaložená na kúpu

špeciálnych prikrývkov, kým zo zvyšnej časti pokryjú náklady uzavretého vianočného večierka pre obyvateľov domova. Riaditeľka Anna Bodóová aj touto cestou ďakuje za finančný príspevok v mene obyvateľov domova.

Keď sa v marci tohto roka začal šíriť po Slovensku koronavírus, Domov pre seniorov Ambrózia bol jedným z prvých, ktoré zrušili návštevy z dôvodu obáv o zdravie klientov a dali testovať všetkých obyvate-

ľov a zamestnancov domova. Pri silnení druhej vlny tieto opatrenia znova zaviedli. Klienti domova ťažko prežívajú izoláciu, preto sa veľmi tešia akejkolvek príležitosti, ktorá im naruší ich každodennú rutinu. (I)

Želáme všetkým našim čitateľom pokojné a veselé Vianoce.

O čom sme písali pred 92 rokmi

Milí čitatelia, v tejto časti sme sa rozhodli vyberať zo správ zverejnených v prvom čísle mesačníka Šamorín a okolie zo dňa 22. decembra 1928, aby sme si pripomenuli, čím žili naši predkovia a šamorínska verejnosť pred takmer storočím.

Smrť vojaka.

Bedrich Staude, vojak miestneho delostreleckého pluku sa utopil v Dunaji. Ohľadom príčiny smrti sa úrady môžu len dohadovať, nakoľko sa nedá zistiť, či išlo o samovraždu alebo náhodné nešťastie. Podľa vojakov v pluku a nadriadených totiž Bedrich Staude nebol tak celkom normálny. Vraj sa o samovraždu už pokúsil viackrát. V nedeľu sa pýtal na vychádzku a vybral sa do Čilistova. Zastihla ho však noc a je možné, že počas blúdenia spadol do niektorého dunajského ramena. Spolubojovníci, ktorí sa ho vybrali hľadať, ho tu našli v nedeľu ráno. Vojak bol v stredu poobeде pochovaný s vojenskými poctami. Na pohreb prišli jeho rodičia a príbuzní, ktorí budú mať tento rok smutné Vianoce.

Ukradli kukuricu v Biskupiciach

Neznámi páchatelia vnikli minulú stredu v noci do stodoly gazdu Istvána Csóku a ukradli 10 vriec kukuričných klasov. Polícia pátra s veľkým nasadením, doposiaľ však bezvýsledne.

Kto bol šikovnejší?

Bratislavské poľovnícke združenie lovilo v okolí Dunajskej Lužnej. Po love sa rozhodli zohriať v miestnej krčme pri horúcom nápoji. Úlovok zajacov dočasne umiestnili do stodoly krčmy. Keď ho však napokon chceli naložiť, s prekvapením zistili, že im chýba sedem ulovených zajacov. Na hlučné dohadovanie sa ohľadom páchatelov zrazu pribehol miestny richtár Lintner, ktorý, keď sa dozvedel, o čo ide, mal hneď podozrenie a začal vec vyšetrovať. Do necelej hodiny boli páchatelia – niekoľko miestnych mladíkov – aj predvedení, priznali sa,

Titulná strana prvého čísla nášho mesačníka z roku 1928

že zajace „ulovili“ neprávom a súhlasili s náhradou škody, na ktorej poľovníci trvali. Vec sa tak vyriešila pokojne.

Osobná správa

V nedeľu prišiel do nášho mesta Zoltán Jankó, agilný predseda združenia Uránia z Bratislavy. Navštívil mestského sudcu Dr. Ernőa Zelligera v jeho kancelárii a v spoločnosti niekoľkých ďalších osôb rokoval o plánovanom založení Žitnoostrovského múzea.

Promócia

Syna šamorínského obchodníka Ignáca Steinera, László Steiner J. U. C. promovali 18. decembra za doktora v aule Univerzity Komenckého. Blahoželáme!

Vianočná dobročinnosť

Spolku protestantských žien

Je známe, že miestny spolok protestantských žien usporiadal vianočné trhy, ktoré boli nad očakávanie úspešné a priniesli takmer tritisíc korunový čistý príjem. Z tejto sumy sa predstavstvo

spolku rozhodlo vykonať nasledujúce dobré skutky: Obom cirkvám darovalo po tisíc korun a ošatilo 18 detí v hodnote zhruba tisícpäťsto korun. Ďalšie príspevky poskyto chudobným dospelým v hodnote asi tisícpäťsto korun. Odovzdanie oblečenia a peňažných príspevkov sa udeje 23. (decembra, pozn. red.) poobeде v priestoroch Kruhu.

Zima

Nemožno nechať tohtoročné počasie bez odozvy, ktoré bolo od začiatku leta nádherné a táto inak sužovaná komunita si ho mohla užiť tak, že môžeme byť zaň veľmi vďační. Leto bolo také teplé, ba horúce, že ani tí najneochotnejší kúpajúci si lepšie nemôžu priať. Ak by aj mali gazdovia predsa len nejaké ponosy, dlhá jeseň im určite poskytla zadosťučinenie, pretože aj tá predčila doterajšie jesene s bezchybným krásnym počasím. V nedeľu už prišla zima a trvá dodnes aj s vyhladkou do nového roka. Bodaj by tak bolo!

Vianočný darček z roku 1928

Na konci dvadsiatich rokov 20. storočia, desať rokov po veľkej vojne sa Šamorín, vtedajšie okresné mesto rýchlym tempom menilo na dôležité hospodárske a administratívne centrum. Dlho zanedbávaný a neuznávaný vidiek sa spolu s malými mestami už doťahoval na väčšie mestá a tradičné centrá, najmä vďaka kvalitným podujatiam a kultúrnej rôznorodosti. Spamätávajú sa z hrôz vojny a hladní po krásach života zakladali občania a komunity rôzne spolky a združenia, rozbiehali aktívnu spolkovú činnosť, spoločenská a kultúrna sféra oživala. A práve v tomto desaťročí, v decembri 1928 uzrelo svetlo sveta prvé číslo novín Šamorín a okolie. Teraz je tomu 92 rokov. Aj keď nejde o jubileum, je to príležitosť hrdo osláviť tieto už časom overené noviny.

Ak sa zamýšľame nad tým, čo pred 92 rokmi viedlo občanov, vtedajších prednostov, inteligenciu, remeselníkov a robotníkov k založeniu týchto novín, narážame na zaujímavé paralely. Prvé číslo 1. ročníka vtedy týždenníka vychádzajúceho každú sobotu a pasujúceho sa za spoločenské, ekonomické a literárne periodikum, sa mohlo v decembri 1928 dostať na stôl sviatočníkov ako vianočný darček. Ak preskúmate vtedajší editoriál a príspevky redaktorov, môžete nájsť vtedy aj dnes určitý súzvuk v článkoch týchto novín, nútene zastavených v rokoch socializmu a následne vzkriesených po nežnej revolúcii. Aj vtedy bolo ich hlavným cieľom odrážať záujmy, snahy a spôsob života našej užšej vlasti. Redakcia v každý čas sledovala jeho zverľadovanie a budovanie a nabadala občanov k spoločným úvahám a činom. Snažila sa podporovať spoluprácu spoločenských organizácií, obhajovať nepoškvemenosť verejného života, poukázala na nepravosti a krivdy a dal priestor kvalitnému umeniu. Toto bolo krédom novín v počiatkoch a tiež pri vzkriesení v roku 1989. Veľa z nás môže byť hrdých, že sme stáli pri ich zrode a prispeli k tomu, aby mohlo vyjsť aj 12. číslo 30. nového ročníka novín založených pred 92 rokmi a vzkriesených v roku 1989. Práve toto vydanie drží v rukách náš milý čitateľ.

Gabriel Bárδος

Zasadalo mestské zastupiteľstvo

Dňa 26. novembra sa konalo zasadnutie mestského zastupiteľstva. Kvôli protipandemickým opatreniam tentokrát bez účasti verejnosti. Zasadnutie v požiarnej zbrojnici otvoril primátor Csaba Orosz, ktorý pozdravil zúčastnených 17 poslancov a po ustanovení návrhovej komisie začali prítomní preberať jednotlivé body programu.

Zasadnutie MsZ sa uskutočnilo v zasaďačke požiarnej zbrojnice

Hodnotili finančnú situáciu mesta

V prvej časti zasadnutia boli prezentované finančné správy. Imrich Tóth, predseda finančnej a majetkovej komisie mestského zastupiteľstva referoval o plnení konsolidovaného rozpočtu mesta za rok 2019, ktorý zahŕňa aj položky vynaložené na zvýšenie miezd a výsledky hospodárenia mestského podniku MPBH Šamorín, s.r.o. „Hospodárenie mesta je pozitívne, vlni sme mali medzi výdavkami a príjmami mesta prebytok 746 tisíc eur“, uviedol.

Následne primátor Csaba Orosz informoval poslancov o 3. zme-

ne rozpočtu na rok 2020 schválenej v kompetencii primátora mesta. Ako vysvetlil, prebytok vo výške 386 012 eur na príjmovej strane rozpočtu sa skladá z grantových zdrojov získaných samosprávou na zariadenie nového pavilónu Domova pre seniorov Ambrózia a tiež zo zdrojov určených na zvýšenie miezd zamestnancov domova, sociálnych terénnych pracovníkov a zamestnancov materských škôl.

Vznikol Natúrpark Žitný ostrov

V ďalšej časti zasadnutia boli prerokované návrhy na pre-

daj nehnuteľností vo vlastníctve mesta, ďalej návrhy zmlúv o budúcej zmluve a tiež zmlúv o zriadení vecného bremena, resp. o nadviazaní spolupráce za účelom vytvorenia parkovacích miest.

Ako 13. bod programu predniesol primátor mesta informáciu o vznikajúcom občianskom združení Natúrpark Žitný ostrov, ktoré by združovalo podunajské mestá, obce a ďalšie organizácie za účelom rozvoja vidieka a zachovania a posilňovania kultúrnych, hospodárskych a spoločenských hodnôt regiónu. Združenie, ktorého zakladajúcim čle-

nom je aj primátor Csaba Orosz, bolo na Ministerstve vnútra registrované v auguste 2020 so šamorínskym sídlom. Združenie bude dobrým nástrojom na získavanie grantových zdrojov na rozvoj cestovného ruchu a ochranu prírody. Návrh na vstup mesta do združenia bol poslancami jednohlasne schválený.

Navrhli členov školskej rady

Následne sa prihlásil viceprimátor Gábor Veres, predseda komisie pre školstvo s návrhom menovania poslancov do školských rád. Ako zdôvodnil, volebné obdobie mestských poslancov a školských rád je síce rovnako štvorročné, tieto obdobia sa však neprekrývajú a preto je potrebné občas nominácie obnoviť. Menný zoznam poslancov navrhnutých do školských rád, resp. do rád materských škôl, všetky uznesenia prijaté na zasadnutí ako aj zápisnica sú už dostupné na oficiálnej webovej stránke mesta. O zasadnutí mestského zastupiteľstva zo dňa 10. decembra 2020 referujeme v januárovom vydaní našich novín. (I)

Oznámenie ekonomického odboru MsÚ

Podľa zákona č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov je každá fyzická a právnická osoba povinná podať priznanie alebo čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností (daň z pozemkov, daň zo stavieb, daň z bytov), k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje do 31. januára toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla alebo zanikla daňová povinnosť, alebo ak nastali zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane (nehnuteľnosti - kúpa, predaj, dedenie, darovanie, stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie, dražba; nové predajné automaty a nevýherné prístroje alebo ich odstránenie).

Podľa vyššie citovaného zákona je povinná každá fyzická a právnická osoba podať aj priznanie k dani za psa - pribudnutie, resp. úhyn psa.

Zaevidovaný musí byť každý pes, ktorý je držaný na území mesta viac ako 90 dní. Každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, je vlastníkom alebo držiteľom psa povinný písomne nahlásiť do 30 dní od zmeny skutočností oddeleniu daní a poplatkov.

Potrebné tlačivá sú dostupné na mestskom úrade, 2. posch. č. dv. 4 a na webstránke <https://samorin.sk/tlaciva-a-ziadosti> v sekcii Ekonomický odbor.

Priznanie k dani na rok 2021 sa podáva do 31.01.2021.

SPOMIENKA

Oči ťa už nevidia, ale srdce vie, že si s nami.

15. decembra uplynie 23 rokov, kedy nás navždy opustila

MÁRIA KLAČMANOVÁ, rod. Pethőová.

S bolesťou a láskou v srdci na ňu spomínajú manžel František, dcéra Soňa, synovia Marián a Milan s rodinami.

Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

Opustil nás Jakub Veli (1947 - 2020)

17. novembra 2020 dotýklo srdce Jakuba Veliho. Bol to veľký zmrzlinár a ešte vzácnejší človek, ktorého sme poznali všetci. Rodák z Tetova, srdcom Šamorínčan. Tak veľa preňho Šamorín znamenal a tak veľa znamenal aj pre Šamorín. K svojej neodolateľnej zmrzline ponúkal aj dobrú náladu a optimizmus. Vždy si našiel čas prehodiť zopár srdečných slov a dať nám pocítiť, akí sme preňho dôležití. Nikdy si nestážoval, práve naopak. Takíto ľudia by nemali odchádzať do večnosti, mali by ostať navždy medzi nami.

Urobilo sa toho dosť, ale máme pred sebou ešte veľa úloh

Od posledných komunálnych volieb konaných v novembri 2018 uplynuli už dva roky, máme teda za sebou už polovicu času na splnenie volebných sľubov. Primátora Csabu Orosza sme požiadali o hodnotenie výsledkov.

Začnime tou najviditeľnejšou oblasťou, investíciami a stavbami. Čo sa od roku 2018 stihlo realizovať?

Dokončila sa rekonštrukcia budovy niekdajšieho paulánskeho kláštora známeho aj pod menom Korona. Túto investíciu sa nám podarilo zrealizovať z väčšej časti z grantových zdrojov, no mali sme aj rozsiahlejšie investície z vlastných zdrojov. K tým patrí výstavba nového pavilónu Domov pre seniorov Ambrózia, respektíve úplná rekonštrukcia špitálskej kaplnky. K ďalším výsledkom patrí rekonštrukcia hasičských garáží v Šamoríne a Mliečne, čiastočná rekonštrukcia priestorov novej polikliniky alebo inštalácia klimatizácie v Mestskom kultúrnom stredisku.

Podarilo sa pokročiť aj v oblasti obnovy škôlok a škôl?

Áno. Materská škola na Gazdovskom rade bola rozšírená

a obnovená, škôlka v Mliečne kompletne zrekonštruovaná a úspešne sme zvládli aj prvú fázu rekonštrukcie materskej školy na Poľovníckej ulici. Na budove škôlky na ulici Školská sme vymenili strechu a podľa možnosti sme riešili aj nedostatky zistené v škôlke na Veternej ulici. V Základnej škole Mateja Bela boli vykonané dôležité opravy a obnovili sa aj niektoré časti Základnej školy Mátyása Korvína.

Akými zmenami prešli verejné priestory?

Hornú časť Gazdovského radu sme kompletne obnovili, vymenili sme tu aj tepelné rozvody. Čiastočne sme upravili okolie škôlky na Dunajskej ulici, obnovili sme ulice Krížna, Poľovnícka a Márie. Pred budovou ZUŠ sme vytvorili nový priestor a obnovili, respektíve vybudovali sme nové úseky chodníkov v mestskej časti Kráľovianky a na ulici Jabloňový rad. Vyzdvihujem, že sme naše chodníky na desiatich miestach prerobili na bezbariérové. Zlepšilo sa verejné osvetlenie na Priechodnej ulici a podarilo sa nám osvietiť aj niektoré prechody pre chodcov. Úprava priestorov je ukon-

Aj na Poľovníckej ulici bola vozovka obnovená

čená alebo práve prebieha na futbalovom ihrisku a v niektorých škôlkach.

Čo sa podarilo dosiahnuť v oblasti rozširovania zelených plôch?

Existujúce ihriská sme zmodernizovali, vytvorili sme vonkajší fitness-park na Dunajskej ulici, pokračovali sme v našom programe „Zakvitnuté mesto“ a podarilo sa nám čiastočne obnoviť aj centrum Čilistova.

Ako sa pohlo zdravotníctvo a sociálna starostlivosť v meste?

Sprevádzkovali sme v meste kompletne vybavenú stanicu rýchlej záchrannej služby, darí sa

nám priebežne podporovať ľudí v núdzi a mestská opatrovateľská služba funguje organizovane a bez problémov. Samospráva pravidelne podporuje miestny spolok Slovenského Červeného kríža a ďalšie organizácie, ktoré pracujú v oblasti sociálnych služieb.

Šamorín je charakteristický pestrým kultúrnym a športovým životom. Aká je dnes spolupráca medzi samosprávou a miestnymi organizáciami?

Táto spolupráca je naďalej dobrá. Primerane k našim finančným možnostiam pokračujeme v systematickej podpore kultúrnych a športových organizácií registrovaných v meste a taktiež

Pokračujeme v programe Zakvitnuté mesto

dobrovoľných hasičských zborov, súčasne sme navýšili rozpočet tradičných mestských podujatí. Nemenej je dôležité, že spolupráca založená na vzájomnom rešpekte naďalej trvá aj s tradičnými cirkvami.

Na otázku vzdelávania kladie samospráva veľký dôraz. Aké dôležité zmeny nastali v tejto oblasti?

Jedným z najdôležitejších pokrokov je, že sme rozšírili kapacity našich škôlok a podarilo sa nám otvoriť špeciálnu triedu v základnej škole v Mliečne. V Základnej škole Mateja Bela sme zoptimalizovali počet žiakov, transformovali sme Centrum voľného času

Kukkónia a rozbehli sme niekoľko programov zameraných na rozvoj lokálpatriotizmu a výchovu na zdravý spôsob života u detí. Jedným z nich je napr. náš plavecký program, ktorý je veľmi populárny v každej vekovej kategórii.

Zefektívnenie práce mestského úradu a zvýšenie informovanosti miestnych obyvateľov bolo dlho horúcou témou pre verejnosť. Ako pokročilo mesto v tejto oblasti?

Ja mám pocit, že sa veci pohli správnym smerom. Na mestskom úrade sme napríklad zefektívniili elektronické vybavovanie agendy, čo naši občania ocenili. Vytvorili sme nové pracovné

pozície v reakcii na novovzniknuté požiadavky a preorganizovali sme niektoré odbory pre zvýšenie efektívnosti práce. Doplňili sme oficiálnu webovú stránku mesta, kde môžu občania jednoducho nájsť či už uzavreté zmluvy, faktúry, objednávky, formuláre a ďalšie oficiálne dokumenty alebo krátke správy o aktuálnom dianí. Tieto posledné sa samozrejme objavujú aj na sociálnych sieťach a sledovanosť mesta tým značne vzrástlo. Mestské noviny sa zmenili v pozitívnom smere čo sa týka vzhľadu aj obsahu, viac pripomínajú magazín, sú prehľadnejšie a čitateľnejšie. Toto všetko vyústilo do transparentnejšej správy vecí verejných, verejnosť si preto vie lepšie odsledovať prácu odvedenú samosprávou.

Aké plány máte do budúcnosti?

V nadchádzajúcich dvoch rokoch by sme chceli vybudovať cyklotrasu naprieč Šamorínom a tým dovrieť koncepciu mestskej cyklo dopravy. Park pred mestským cintorínom stále čaká na obnovu, podobne ako množstvo ďalších úsekov ciest a chodníkov. V okolí autobusovej

stanice plánujeme vytvoriť mládežnícky voľnočasový park a iniciovať prebudovanie križovatky Bratislavská cesta – Vinohradnícka ulica za účelom zvýšenia priepustnosti. Máme v pláne pripraviť modernizáciu Hlavného námestia, budovanie bytov so zníženým štandardom. Musíme ešte vyriešiť komplexné odborné ošetrovanie stromov lipovej aleje na Pomlejskej ceste a tiež vysporiadanie pozemkov v okolí klubov dôchodcov, aby sme mohli začať s obnovením budovy. Súbežne pracujeme na sprevádzkovaní nového pavilónu Domova pre seniorov Ambrózia, ktorý otvoríme pravdepodobne začiatkom septembra budúceho roka.

Ako to vidíte: zostane Šamorín tým príjemným malým mestom dobrým na život, takým, ako ho máme radi?

Dúfam, že áno. Táto zásada udržať to nás sprevádzala pri každom rozhodovaní a na tom nechceme nič meniť. Súčasne som však hrdý, že môžem byť primátorom mesta, pre ktoré je tak príznačná národnostná diverzita a tolerancia zároveň. (I)

Csörgő Robert
csorgorobo@gmail.com

**Orezávanie a výrub stromov
lezeckou technikou, odvoz,
štiepkovanie zeleného odpadu,
frézovanie pňov.**

0904 664 265

Lelki Winery

Predaj domáceho
červeného barrique vína

Barrique-hordóban érlett
vörösbor árusításra

Tel: 0903237852

www.lelki.sk

Kyselica 29

Šamorínska knižnica už má bibliobox

Stačí sem knihy vhodit.

Služby mestskej knižnice Zsigmonda Zalabaiho sa opäť rozšírili. Čitatelia majú možnosť vrátiť vypožičané knihy 24 hodín denne a 7 dní v týždni prostredníctvom Biblioboxu umiestneného pred budovou knižnice.

Ilona Pirk, vedúca mestskej knižnice prezradila, že box knižnice zakúpila samospráva. Slávnostného odovzdania biblioboxu

sa zúčastnil aj primátor Csaba Orosz. Bibliobox slúži výlučne na vrátenie kníh vypožičaných z mestskej knižnice. Vedenie knižnice prosí čitateľov, aby sem nevhadzovali knižné dary. Bibliobox je zároveň aj príležitosť na vrátenie kníh vypožičaných pred rokmi. Návod na používanie biblioboxu je nalepený na vrchu zariadenia v slovenskom i maďarskom jazyku. (I)

Domáce aj na Vianoce!

Milí čitatelia, v tomto článku vyberáme z tvorby našich umelcov, tj. tých, ktorí v Šamoríne žijú alebo umelecky rozkvitli práve tu. Chceme Vás povzbudiť, že ak môžete, vyberte Vaším blízkym na Vianoce autentickú „domácu tvorbu“ – veď Šamorín skrýva množstvo duchovných hodnôt a pokladov!

The Butchers: Wounds & Hope

Šamorínska formácia sa tento rok pripomenula novou, ostro znejúcou dvojplatňou, tentokrát mimo typického blues-rock štýlu skupiny.

Prvá platňa, Wounds vyšla už koncom marca, Hope bola vydaná až na jeseň. Čo je už na prvé počutie veľmi nápadné, že sa skupina značne odchyľila od svojho typického blues-rock žánru. Musíme však hneď dodať, že týmto vdýchli domácej hudobnej scéne nový dych, pretože len málokto v našich končinách experimentuje s náročným stoner-rock štýlom. Tento album je však presne taký – surovo znejúci, kovovejší, s pomalším tempom. Riffy sú hlbšie, aj spev vychádza zhlboka. Táto hudba ide priamo z útrobu, je celá pudová. Na platni Hope už znova dominuje pôvodný štýl kapely, no aj tu objavíme jedinečné riešenia netypické pre žáner, čo jednoznačne pridáva albumu na kvalite. Video sa natočilo k trom skladbám dvojplatne, tie sú dostupné aj na internete.

Dvojalbum The Butchers možno objednať na webovej stránke skupiny thebutchers.eu.

Sitra Achra: Sitracoustic

Ozajstný bluesový skvost, nielen pre fajnšmekrov!

Boboš a jeho hudobníci sa začiatkom decembra ohlásili platňou, ktorá pôsobí elementárne ako blues samotný a odkrýva silu, ktorá tento žáner živí. Blues je feeling – a takto sa nám ozýva aj z albumu Sitracoustic. Na platni si vypočujeme diela umelcov dodnes považovaných za najautentickejších v žánri – ako napr. Robert Johnson, Peter Chatman, Memphis Slim, Jim Rushing, J. J. Cale, Alec Rice Miller, Willie Dixon, Freddie King, J. B. Lenoir, Jerry Leiber, Mike Stoller a John Lee Hooker. Skladby sú najčastejšie práve v tej verzii, ktorú sa členom formácie na prvýkrát podarilo nahrať v štúdiu v Modre. Oni sami považovali tieto prvé za najnápaditejšie a najelementárnejšie. Ide skratka o album, ktorý patrí do zbierky každého fanúšika bluesovej hudby.

Album Sitracoustic možno objednať na webovej stránke drhorak.sk, resp. na e-mailovej adrese pista.lengyel@gmail.com.

Ati Mezei: Szólj hozzám (Prihovor sa mi)

Mladý sympatický Šamorínčan, absolvent Súkromnej SOŠ SD Jednota v Šamoríne, sa naplno upísal hudbe. Ako sám hovorí, hudba ho naplňa energiou, či je smutný alebo veselý. Preňho je hudba liekom na všetko. Venuje sa jej od malička. Zastáva názor, že hudba patrí k životu, je jeho súčasťou a najlepšou terapiou. Ati Mezei doteraz vydal 3 CD nosiče. Interpretuje skladby známych maďarských spevákov, ale naspieval aj vlastné pesničky. Všetky v maďarčine.

Valóra vált álom (Sen, ktorý sa stal skutočnosťou), 2016 Annyi szó (Toľko slov), 2018 – s vlastnou skladbou a videoklipom Annyi szó, Szólj hozzám (Prihovor sa mi), 2020 – s rovnomenou vlastnou skladbou. Získal ocenenia: 2016 – Hudba v duši, šamorínska súťaž začínajúcich hudobných talentov, kde získal cenu publika a osobitnú cenu poroty. 2018 – Kolárovska Líra/Gútai Líra – získal cenu publika a osobitnú cenu poroty. 2019 – spevácka súťaž Hlas roka/Év Hangja v Dolnom Štáli – získal cenu publika a osobitnú cenu poroty.

Podporte talent tohto nádejného speváka kúpou jeho cédečiek. Môžete tak spraviť cez jeho FB profil.

Dura & The Blues Club: Buterfláje lecá

Túto platňu vydal Juraj Turtev s priateľmi v roku 2019 a potešili fanúšikov bluesu a príbuzných žánrov 14 novými skladbami.

Ak by sme mali hodnotiť toto CD v celistvosti, mohli by sme povedať, že dáva taký zdravý prierez všetkého, čo sa v bluesi udialo od čias Roberta Johnsona, výraznými výkyvmi vybiehajúc k iným žánrom prameniácim v blues. Na platni so skladbou J. J. Calea v úvode nachádzame tak pesničky zrodené v duchu veľmi melodického minimalizmu Otisa Taylora, alebo v štýle Erica Claptona zo 70. rokov, ako aj kompozície pripomínajúce country štýl. Platňa je tak rôznorodá ako aj žáner samotný. Väčšina textov vzišla z pera Judity Kaššovicovej.

Taktiež za spolupráce Juraja Turteva a ďalších hudobníkov, vrátane šamorínskych sa tohto roku zrodil album formácie Peter Koreň & Root's Band s názvom The Hammond Time Delayed.

Obe platne sa dajú kúpiť u Juraja Turteva, kontakt: 0904 769 006.

Jozef Bednár: Nezломní

V Šamoríne žije spolu s rodinou už 15 rokov. Pochádza síce z malej dedinky z Dolnej Dubovej pri Trnave a manželka z Domaníže pri Považskej Bystrici, po toľkých rokoch strávených v Šamoríne však za svoj domov považujú práve Šamorín. S manželkou Adrianou vychovávajú tri deti -

Mareka (21), Barborku (15) a Martinku (7).

Jozef Bednár vyštudoval žurnalistiku. Po ročnom štúdiu na University of North Carolina v USA pracoval vo viacerých českých public relations agentúrach aj ako samostatný PR konzultant. Od roku 1997 pôsobí v oblasti reklamy a public relations. Desať rokov bol hovorcom ministra kultúry, momentálne pracuje ako PR manažér Slovenského národného múzea a tiež ako odborný asistent na Obchodnej fakulte Ekonomickej univerzity. Rád píše, dlhé roky tiež blogoval a má za sebou aj tri úspešné knižné tituly. Všetky sú monotematické, venuje sa v nich autizmu - keďže sám má autistického syna, snaží sa zvyšovať osvetu a povedomie verejnosti o autizme.

Ak chcete podporiť spisovateľský talent Jozefa Bednára, môžete sa mu ozvať cez jeho FB profil alebo si zakúpiť jeho knižky priamo na pultoch kníhkupectiev.

Tibor Juhász si z Južnej Ameriky našiel cestu domov

Maliar a grafik Tibor Juhász žije s manželkou, Angélou Bakos a dvoma malými dcérami Tünde a Lilla v Šamoríne. Na konte má osem samostatných a množstvo skupinových výstav. Diverzita jeho tvorby je pre diváka fascinujúca. On sám však pre uznanie netvorí, ani preto, aby bol známy, jeho tvorba skôr pramení z lásky, až zo záľuby. Jeho diela sú, napriec témam a štýlom, napokon vždy charakteristické tou nezameniteľnou jasnou „juhászovskou“ líniou. Jeho malby sú jedinečné, pozoruhodné, strhujúce.

Tibor Juhász chodil do školy v Šamoríne, avšak ani nie dvanásťročný bol nútený opustiť rodnú krajinu, mesto, svojich starých rodičov a tetu žijúcich tu v meste. Na rozkaz vtedajšej vlády bol poslaný za svojimi rodičmi - emigrantmi - do Venezuely. Tam sa po absolvovaní strednej a vysokej školy živil ako pouličný kreslíč, karikaturista a ilustrátor v reklamnej agentúre. Neskôr sa vrátil do Šamorína a s radosťou a láskou zvečňuje okamihy histórie mesta, jeho typické budovy a obyvateľov.

Ak máte záujem o diela Tibora Juhásza, môžete s ním nadviazať kontakt na e-mailovej adrese jutibo65@gmail.com.

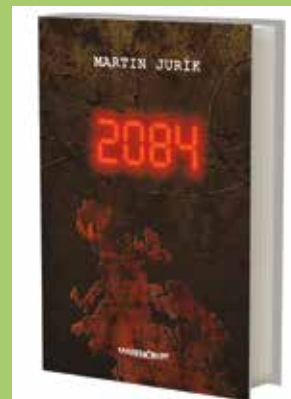
Martin Jurík: 2084

Martin Jurík sa narodil v roku 1973 v Bratislave, jednu dekádu prežil v Nemecku, kde v roku 1997 vydal zbierku "surreálnych, čiastočne fantastických poviedok", ale ako vraví, na prvé miesto vždy kládol myšlienku a nie rámec diela. Pracoval aj ako novinár, no redaktorský chlebiček sa mu zdal príliš hektický, a tak sa uchýlil k pokojnejšej práci prekladateľa (predovšetkým z nemčiny).

Na domácej pôde sa zviditeľnil až v roku 2011 debutovým polit-trilerom „Kým nás smrť nerozdelí“ (ktorý v roku 2020 vyšiel v reedícii pod pôvodným názvom „Čierny“), nasledovalo pokračovanie Harlekýn (tiež reedícia v roku 2020) a potom už sa kormidlo stočilo smer fantastika - bláznivá fantasy Škoricovník (Zlatá cesta) so spoluautorom Michalom Ružičkom a v roku 2014 steampunková alternatívna história pod názvom Projekt Zenta. Rok 2016 priniesol druhý diel Škoricovníka (Zrkadielko) a rok 2018 znamenal vrchol Juríkovej tvorby v podobe rozsiahleho antiutopického diela 2084.

Martin Jurík v súčasnosti pracuje v kreatívnej dielni Royal Dirties, kde sa podieľa na rôznych cudzojazyčných projektoch. Spoločne so slovenským ilustrátorom Martinom „Cucom“ Luciakom pracuje aj na komiksovom epose pre deti a mládež „Nucleus“.

Knihy Martina Juríka sú k dispozícii na pultoch kníhkupectiev, ich kúpou podporíte tvorbu tohto sympatického Šamorinčana.

Éva Mayer otvára aj tabuizované témy

Grafička Éva Mayer, absolventka Vysokej školy výtvarných umení v Maďarsku a laureátka Munkácsyho ceny žije a tvorí striedavo v Šamoríne a Budapešti. V súčasnosti je docentkou Fakulty mediálneho dizajnu Budapeštianskej metropolitnej univerzity. Jej diela sú často zamerané aj na také témy, akými sú pominutie a truchlenie.

Spôsob jej umeleckej expresie navádza diváka k otvorenosti, k uvažovaniu a k akejsi spolupráci. Éva Mayer sa zaujíma aj o priestorovú grafiku a narúša hranice jednotlivých výtvarných žánrov, neustále experimentujúc s tvorbou novodobých foriem. Svojimi výstavami sa pravidelne objavuje na slovenských, maďarských alebo iných európskych fórach. K jej menu sa viaže už desať rokov aktívne medzinárodné umelecké sympóziom DUNART.com, ktorej je iniciátorkou a hlavnou organizátorkou zároveň. V tejto práci jej pomáha aj rodina, rodičia. Na jej prosbu tu zvyknú hosťujúci umelci nechať jedno dielo zrodené počas ich pobytu v tábore a - ako Évu Mayer poznáme - môžeme si byť istí, že sa z nich raz nazbiera výnimočne hodnotná zbierka pre Šamorín.

Viaceré diela umelkyne sú k nahliadnutiu a k predaju v rodinnom dome na Požiarnickej ulici, ktorý zároveň slúži aj ako jej ateliér. Taktiež ich môžete nájsť online na webstránke mayereva.hu.

Ako si vybrať vianočný stromček?

S príchodom vianočných sviatkov asi mnohí váhajú, či si majú kúpiť živý alebo umelý stromček. V poslednom čase si čoraz viac ľudí myslí, že umelý stromček je šetrnejší k prírode. K tejto téme sa však objavujú protichodné názory.

Je fakt, že živý stromček má svoje čaro aj charakteristickú ihličnanovú vôňu, ak teda si vyberáme z tých voňavejších druhov. Avšak o živý stromček sa musíte starať. S trochu starostlivosťou ho dokážeme udržať v dobrej kondícii aj celé týždne. Inou otázkou je, čo sa s ním má stať po sviatkoch. Kompostovanie neodporúčame, nakoľko sa ihličie rozkladá veľmi pomaly a kvôli kyslej reakcii nie je vhodný ani na prihnojovanie. Pre toho, kto kúri krbom, keramickými kachľami alebo kotlom na drevo je najjednoduchšie, ak stromček poseká a spáli. Druhou alternatívou je, ak ho v štiepkovači zomelieme a využijeme ako mulč. Obyvatelia sídlisk môžu stromčeky jednoducho vyložiť ku smetným kontajnerom.

Stromček v črepníku

Kto si vyberie stromček v kvetináči miesto živého stromčeka, ušetrí si námahu spojenú s komplikáciami vhodnej likvidácie. Stačí mu len zabezpečiť, aby stromček prežil vianočné sviatky a potom ho v celistvos-

ti vrátiť do prírody. To však tiež nie je malá výzva. Túto tému sme rozoberali v minuloročnom decembrovom čísle našich novín v článku „Ako zachrániť vianočný stromček v črepníku“.

Umelý stromček

Tretou alternatívou ostáva umelý stromček, ktorý síce nie je až taký autentický ako živý, je však nesmierne praktický. Investícia doň sa nám vráti už o pár rokov. Umelé stromčeky teraz už vyrábané 3D technológiou sú natoľko realistické, že od pravých ich rozlíšite len ťažko. Po skončení sviatkov ho jednoducho uskladníme do budúcich Vianoc.

Živý stromček

Pri kúpe živého stromčeka dbajme o to, aby bol symetrický, konáre mal rovnomerné a ihličie husté. Vyberme mu v byte také miesto, ktoré je od vykurovacích telies čo najďalej. Myslíme včas aj na stojan, pretože v predvianočnom období už býva často nedostatkovým tovarom. Mali by sme si vybrať taký, ktorý možno naplniť vodou, aby nám stromček nevyschol. Ak do vody primiešame aj výživu pre stromček, vydrží nám dlhšie. Vyberme si takú svetelnú reťaz, ktorá sa veľmi neprehrieva, oddialíme tým vyschnutie stromčeka.

(Róbert Lelkes, Agrosam)

U nás najčastejšie predávané druhy vianočných stromčekov

Jedľa Nordmann alebo jedľa kaukazská Abies nordmanniana

Je jedným z najčastejšie kupovaných druhov stromčekov, populárna najmä kvôli nádhernej jasnozelenej farbe, hustým konárom a pravidelnému ihlanovitému tvaru. Vôňu má, žiaľ, len slabšiu, ale tú môžeme nahradiť aromatickým olejom s vôňou ihličia. Ihličie je priemerne 2,5 cm dlhé a jeho veľkou výhodou je, že neopadáva a dlho si zachová zelenú farbu. Je pôvodným druhom na úpätí Kaukazu.

Smrek obyčajný Picea abies

Je obľúbený kvôli peknému tvaru a nízkej cene, ihličie však rýchlo opadá. Ak ho máme, určite ho postavme do stojana s vodou a ak sa dá, denne aj niekoľkokrát pokropme vodou z rozprašovača. Vôňa je stredne intenzívna.

Smrek pichľavý, resp. strieborný Picea pungens

Ihličie si dlho udrží, tvar je pekný, symetrický, preto je tento druh aj napriek vyššej cene obľúbený. Jeho typickou črtou je ihličie sfarbené do modrozelená. Konáre sú pomerne silné a preto sa dá tento druh dobre zdobiť. Jeho nevýhodou naopak je, ako aj meno prezrádza, ostré a pichľavé ihličie.

Borovica lesná Pinus sylvestris

Tento druh je pôvodný v takmer celej Európe. Konáre sú riedke a nesú ostré, dlhé a pichľavé ihličie. Dobře znáša vysychanie a neopadáva mu ihličie. Vôňa je nádherne aromatická.

Z kroniky mestskej polície

Volne pobejúci kôň

3. novembra poobede preverovala mestská polícia oznámenie, že na Kasárenskej ulici pri starej dostihovej dráhe pobehuje kôň bez jazdca. Hliadka upovedomila dotknutú osobu zo žrebčína, ktorý sa dostavil na miesto, koňa odchytil a sľúbil, že sa oň postará a vráti ho majiteľovi.

Kamene na tráve

4. novembra volal oznamovateľ zo Školskej ulice, ktorý sa sťažoval na to, že niekto umiestnil kamene v blízkosti obchodu na tráve, čo sťažuje parkovanie. Hliadka oznámenie preverila na mieste a zistila, že žiadne kamene tam nezavádzajú, ale sú riadne s povolením osadené obyvateľmi domu, aby zabránili autám zaparkovať na trávnej ploche.

Hlučný nočný generátor

4. novembra v nočných hodinách preverovala hliadka MsP Šamorín adresu na Hlavnej ul., kde údajne rušili nočný klud generátorom. Hliadka MsP Šamorín našla na verejnom priestranstve medzi obytným domom a kultúrnym domom zaparkované auto, na ktoré bol napojený pracujúci generátor. Hliadka vyzvala zodpovednú osobu v budove kultúrneho domu, aby zariadenie okam-

žite vypla. Medzičasom sa na miesto dostavila aj osoba obsluhujúca generátor, ktorá sa správala drzo a povýšenicky a dožadovala sa merania hluku. Bola mu uložená bloková pokuta za rušenie nočného kludu, ktorú na mieste uhradil a následne zariadenie vypol. Ďalšími úkonmi bolo zistené, že išlo o údajne riadne povolené natáčanie reklamy pre pivovar. Hliadka skontrolovala aj interiér kultúrneho domu, kde sa nachádzalo cca. 60 ľudí spolu, pričom polovica z nich nemala ochranné rúško.

Parkoval na chodníku

Mestská polícia 10. novembra zasahovala na Školskej ulici, odkiaľ prišlo oznámenie o blokovani chodníka pre chodcov zaparkovaným autom. Vodič sa pri vozidle nenachádzal, preto polícia riešila oprávnený podnet zadokumentovaním dopravného priestupku. Na

to sa objavil vodič, ktorý svoj priestupok priznal a bola mu udelená bloková pokuta za porušenie § 25/1q zákona číslo 372/1990 Zb.

Nebol ochotný nasadiť si rúško

V noci 13. novembra preverovala hliadka MsP Šamorín podnet na Mliečnanskej ulici, kde oznamovateľ údajne napadla neznáma osoba s mečom. Po príchode na miesto hliadku MsP Šamorín čakal oznamovateľ, ktorý uviedol, že sa pobil s druhou osobou, taktiež, ktorý sa zdržiaval tiež na uvedenej adrese. Hliadka MsP oznamovateľa vyzvala, aby používal pri komunikácii ochranné rúško, čo on odmietol. Po nerešpektovaní opakovaných výziev a § 47/1A zákona č. 372/1990 Zb. mu bola udelená bloková pokuta. Obe dotyčné osoby boli silno podnapité a boli vyzvané, aby okamžite opustili dané miesto, nakoľko tam nemajú ani trvalý, ani prechodný

pobyt. Výzvu hliadky MsP Šamorín rešpektovali a miesto opustili.

Odchyt túlavých psov v Mliečne

15. novembra poobede preverovala hliadka MsP Šamorín oznámenie v Mliečne, kde sa pri kostole mali nachádzať túlavé psy. Na mieste bol odchytený jeden labrador bielej farby a jeden vlčiak tmavohnedej farby. Psy boli umiestnené do karanténnej stanice.

Vodič nezvládol riadenie

17. novembra poobede sa stala medzi Bučuházou a Šamorinom dopravná nehoda. Vozidlo vyletelo z vozovky a v jarku sa prevrátilo. Vodič zranenia neutrpel, ošetrenie zo strany RZP odmietol. Následne sa na miesto dostavila hliadka OO PZ Šamorín, ktorá prípad prevzala.

Ukradol z kvetinárstva adventné vence

25. novembra poobede bola služba MsP nahlásená krádež v kvetinárstve pri OC Kaufland, kde mala osoba, ktorá z miesta ušla, ukradnúť dva adventné vence. Polícia prehľadala okolité ulice a podozrivého podľa opisu zastihla na Jazdeckej ulici. Skutok a zaistená osoba boli preverené zábermi kamery v kvetinárstve. Prípad prevzalo OO PZ Šamorín.

Dievčatá mal obťažovať učiteľ

Vyšetrovateľ obvinil muža z okresu Dunajská Streda v dvoch prípadoch zo zločinu sexuálneho zneužívania. Zároveň je podozrivý aj zo zneužívania vlastnej dcéry.

Na prvý prípad upozornila políciu bývalá manželka, ktorá oznámila zneužitie spoločného, maloletého dieťaťa otcom. Policajti analýzou dôkazov a viacerých výpovedí zistili, že muž mal údajne už v minulosti obťažovať aj iné dievčatá. Pred 8 rokmi mal do svojho bytu zavolať len 14-ročné dievča, ktorého sa mal fyzicky dotýkať a bozkávať ho

na ústa. Ďalší prípad v súvislosti s jeho osobou polícia eviduje aj na prelome rokov 2019 a 2020. Skutok sa mal odohrať priamo v budove základnej školy, kde podobným spôsobom obťažoval 14-ročnú žiačku. Na dievčinu údajne cez sociálne siete naliehal, aby mu dovolila aj viac ako bozky. Vyšetrovateľ ho obvinil a zároveň spracoval návrh, aby bol učiteľ stíhaný väzobne. V zmysle zákona mu môže za tento skutok hroziť trest odňatia slobody až na 12 rokov.

Polícia odporúča rodičom, aby v prípade podozrenia na sexuál-

ne zneužívanie svojich detí ihneď kontaktovali bezplatné linky pomoci a políciu, kde im vedia poskytnúť adekvátnu pomoc a podporu. Včasným nahlásením prípadu môže polícia rýchlejšie konať a násilníka odstrániť z dosahu rizikovej skupiny. Zároveň žiadame rodičov, aby deťom vhodnou formou vysvetlili základné pravidlá pri styku s cudzími ľuďmi. Treba pamätať, že prípady sexuálneho násillia sa netýkajú len dospelujúcich detí, ale v mnohých prípadoch aj malých školákov a predškolákov.

Zdroj: KR PZ Trnava

(Ilustračný záber)

Netradičné sviatky

Vianočné prípravy, obdobie adventu a samotné sviatky sú pre vrcholových športovcov vždy zvláštne. Pre Gábora Jakubíka budú tento rok ešte o to výnimočnejšie, že bude počas najkrajších dní roka prvýkrát s manželkou Sandrou.

Pre Gábora Jakubíka, jedného z najlepších šamorínskych kajakárov nebol rok 2020 po športovej stránke veselý. „Začali sme s tradičným americkým sústredením, ktoré sa však kvôli pandémie predčasne skončilo. Ešte šťastie, že sa nám na poslednú chvíľu podarilo dostať sa domov. Po jarnom odmaku sme už trénovali a čakali, či budú súťaže. Rok 2020 bol rokom olympijských hier, ale aj tie boli napokon odložené. Nebolo majstrovstiev Európy ani sveta. Len niekoľko domácich súťaží. Môžem povedať, že nám z kariéry vypadol jeden celý rok“ – vraví 30-ročný pretekár, no rýchlo dodáva, že napriek tomu nie je smutný. Ba. „Nikdy nezabudnem na rok 2020, lebo je to rok, keď sme sa so Sandrou vzali“, vyhlásil.

V novembri netradične doma
Kajakári v tomto období už tvrdo trénujú na ďalší rok, v týchto týždňoch sa kondične pripravujú na novú sezónu. „Keby nebola pandémia, už sme v Kalifornii. Kvôli súčasnej situácii sa však pripravujeme doma v Šamoríne. Hovoril

som Sandre, že sa nestalo už hádam pätnásť rokov, že by som v novembri nebol v zahraničí“, usmieva sa Gábor.

Vianočných filmov nie je nikdy dosť

Akonáhle vstúpi človek do bytu Gábora a Sandry, obklopí ho klud, dekorácie a harmónia, ocitne sa hneď vo vianočnej atmosfére. „V uplynulých rokoch ma po tréningoch vždy čakal len tmavý a neosobný byt. Teraz je však odetý do vianočnej výzdoby, čaká ma tu láska a pohoda. Za to všetko vďačím Sandre“, uznáva šamorínsky kajakár.

V rodine Jakubíkovcov sa pozerajú vianočné filmy už počas adventu. „Tak Popoluška, ako aj Sám doma sú u nás pravidelne v ponuke. Videli sme ich už hádam tisíckrát, ale ani to nám nebráni znova a znova si ich pozrieť. Popri tom štrikujem, robím drobné domáce práce. Sme totiž v očakávaní“, oznamuje nám s radosťou Sandra. „Začiatkom februára sa nám narodí dieťa. Budeme mať syna“, prezrádza pyšne budúci otecko.

Halászlé, pstruh, kapor

„Pre mňa sú Vianoce vždy o rodine. Aj tento rok to tak bude. 24. decembra

budeme doma sami, potom pôjdeme k mame Gábora, následne k mojim rodičom. Takto sa nám podarilo naplánovať vianočné stretnutia, nakoľko veľa ľudí z našej rodiny pracuje v zdravotníctve. Niektorí budú mať službu aj na Štedrý večer. Navarím halászlé a upečiem pstruha. U mojich rodičov bude vyprázaný kapor. Suroviny sú už v mrazničke. Otec je nielen poľovník a rybár, ale aj skvelý kuchár“, vysvetľuje Sandra.

Kľud a vôňa ihličia

„Budeme mať živý stromček. Ten má totiž čaro a tá vôňa...! Po minulé roky som mával aj stromček v kvetináči, ale nebolo to ono. Vianoce pre mňa znamenajú klud, rodinu a dobré jedlá. Už sa veľmi teším na chutné Sandrine zákusky“, hovorí Gábor Jakubík, ktorý spolu s manželkou žela čitateľom novín Šamorín a okolie šťastné sviatky a rok 2021 plný úspechov a zdravia.

Tibor Duducz

Foto: Mátyás Szinghoffer

Vianoce kajakárov

V Šamoríne nie sú Vianoce bez vianočného pádlovania. Veľká „rodina“ kajakárov a kanoistov sa 24. decembra stretáva v čilistovskej lodenici. Pretekári, tréneri, rodičia, majstri sveta. Niektorí sledujú pádlujúcich z brehu, iní sa kúpu v ľadovej vode. „Verím, že tento rok oslávime jubilejný 5. ročník“ – dúfa hlavný organizátor Gábor Jakubík.

Vianoce kedysi a dnes

Aké boli Vianoce v minulosti? Ako si na ne spomínajú šamorínski športovci? Ktorý darček bol pre nich najznamenitejší? Na otázky odpovedajú športovci nášho mesta.

Zápasnícke topánky pod stromčekom

Pre Mátyása Szeilera, sedemnáročného zápasníka klubu Gladiátor Šamorín sú Vianoce aj o pretekaní. „Vlani na Vianoce som bol na sústreďení v Moskve a som aj pretekal. Sviatky sem, sviatky tam, chcel by som urobiť všetko, aby som bol na žinenke čo najlepší. V Rusku oslavujú len v januári, keď my máme doma Vianoce, tam je pracovný deň“ – pre-

zradil nám Mátyás Szeiler, ktorý na svoj najmilší vianočný darček nikdy nezabudne. „Ak sa dobre pamätám, mal som šesť rokov, keď som si pod stromčekom našiel svoje prvé zápasnícke topánky. Bol som prešastný“ – spomína jeden z našich najlepších zápasníkov, ktorý je veľmi rád, keď môže byť cez sviatky so svojou rodinou.

Chameleon a betlehem v kostole

Bendegúz György, pretekár Klubu šermu Šamorín miluje Vianoce. „Veľmi si užívam, keď je rodina pokope a kostol je nádherne vianočne vysvietený a vyzdobený. Býval som kedysi stálym členom skupiny, ktorá hrala betlehem, ale už som odovzdal žezlo mladším ročníkom“ – priznal Bendegúz. „Nikdy nezabudnem,

že som raz dostal chameleóna. Mal som aj terárium. Miloval som to. Aj teraz milujem zvieratá. No samozrejme, aj šermiarske potreby som vždy našiel pod stromčekom“ – pokračuje mladý šamorínsky šermiar, ktorý trénuje aj počas sviatkov. „Behať a posilňovať treba aj vtedy“ – presviedča.

Ježiško už nadránom

Eszter Méri, odchovankyňa Tenisového klubu ŠTK sa ako dieťa nevedela dočkať Vianoc. „U nás chodil Ježiško vždy už veľmi skoro. Niekedy aj o šiestej ráno. Nebola som ochotná čakať na večer a moji rodičia sa napokon podvolili“ – zaspomína si. Prvý vianočný darček, ktorý si pamätá, bol domček pre bábiku Jahôdka. „Moja

prvá tenisová raketa bola s Mickey Mouse-om. Ešte ju isto máme niekde na povale“ – prezrádza. Pod stromčekom pravidelne nachádzala aj tenisové vybavenie. „Tenis musel byť aj na 24. decembra. Kým mamina chystala hostinu, ja som s otcom a s mojim trénerom, ujom Peťom hrala sviatočný zápas.“

Prasiatko a bicykel

V izbe Júlie Lelkes, hráčke Basketbalového klubu Šamorín dodnes „býva“ jej najmilší vianočný darček. „Je ním Prasiatko z Macka Pú. Tohto ružového plyšáka mi Ježiško doniesol, keď som mala dva roky. Je mojim maznáčikom dodnes“ – zverila sa nám mladá basketbalistka, ktorá prezradila aj to, ako veľmi sa tešila na svoju

prvú trojčku. „S mojimi súrodencami sme na Štedrý večer boli vždy plní očakávania. Dvere izby, kde stál stromček, boli od rána zamknuté. Nakúpali sme tam cez záclonu na dverách, ale veľa sme toho aj tak nevideli“ – spomína Julka, ktorej obľúbeným vianočným relaxom je vypekanie medovníkov s babičkou.

Zložitá cesta odpadov

Zamýšľali ste sa niekedy nad tým, aká je ďalšia cesta odpadu po tom, ako opustí vašu domácnosť? Väčšinou hodíme vrece s odpadom do kontajnera, a tým pre nás úplne prestane existovať. Tu sa však putovanie odpadu len začína. Prinášame pokračovanie článku o odpadoch.

Bioodpad a kompostovanie

Najväčší podiel v zmesovom komunálnom odpade na Slovensku má biologicky rozložiteľný komunálny odpad.

Čo sa teda môže diať s bioodpadom? Bioodpad z domu alebo záhrady je najlepšie dať do kompostu kde z bioodpadu vznikne výborné hnojivo. Kompostovať sa tiež dá použitím vermikompostéru, teda kompostovaním s pomocou dážďoviek. Dnes už existujú aj elektrické kompostéry, kde sa kompost vytvorí do 24 hodín. Alternatívou ku kompostovaniu bioodpadu plošný triedený zber bioodpadu rastlinného pôvodu do hnedých nádob, ktorý funguje v mnohých obciach a mestách. Tento odpad sa odváža do komunitnej alebo priemyselnej kompostárne, ktoré sú schopné vyrobiť kvalitný priemyselný kompost.

Spätňý zber

Výrobcovia alebo dovozcovia vybraných druhov výrobkov majú povinnosť zaistiť ich spätňý zber. Staré elektrospotrebiče tak môžu ľudia odovzdať bezplatne na miestach spätňého zberu. Elektroodpady sa spracovávajú v špecializovaných

zariadeniach tak, že sa rozoberú až po jednotlivé materiály. tie sa potom ďalej spracovávajú, napríklad v hutách. Z elektroodpadov sa získavajú kovy, nielen bežné ako hliník, meď či železo, ale aj vzácne ako zlato, striebro, platina alebo kovy vzácných zemín, ktorých je na Zemi veľmi málo a ich prírodné zdroje sú ľahko vyčerpatelné.

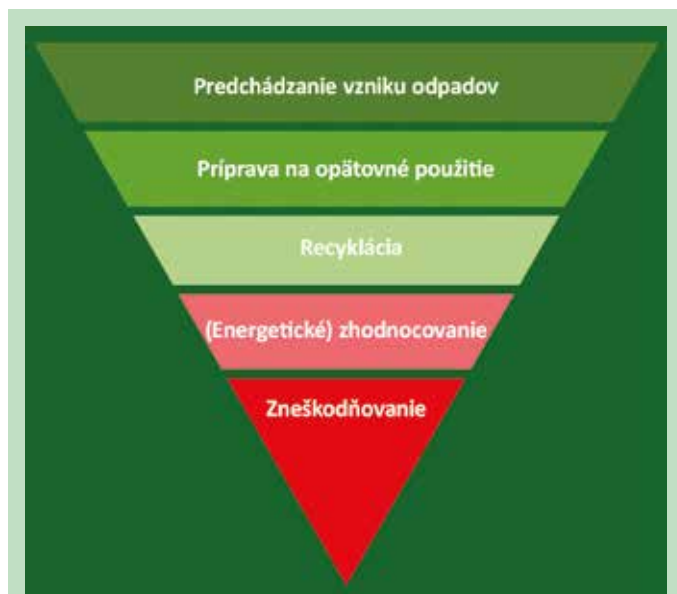
Použitie batérie a akumulátory sa tiež recyklujú. Automobilové batérie sú cenným zdrojom olova, z ktorého sa vyrábajú nielen ďalšie nové batérie, ale aj iné výrobky, napríklad olovené zástery do röntgenových pracovísk či nádobe do zbraní. Z ostatných batérií sa takisto získavajú kovy (kadmium, nikel), ktoré slúžia na ďalšiu výrobu.

Zberný dvor, mobilný zber

Starý nábytok, matrace, okná, koberce, vane, objemný odpad, nebezpečný odpad a podobne je možné odovzdať na zberný dvor, alebo v rámci mobilného zvozu do prístavených kontajnerov. Na zbernom dvore sa odpad triedi podľa spôsobu jeho ďalšieho spracovania.

Nebezpečný odpad

Nebezpečné odpady (napr. zvyšky farieb, riedidiel, použitých olejov alebo čistiacich prostriedkov) by mali byť odovzdané v rámci príslušného zberného dvora, ktorý ich zbiera, resp. v rámci mobilného zberu nebezpečných odpadov. Lieky po expirácii zase bezplatne prijímajú lekárne. (PR)

Pyramída odpadov

V súvislosti s odpadom si dovoľme spomenúť tiež hierarchiu nakladania s odpadmi, ktorá na najvrchnejšej priečke zobrazuje ideálnu situáciu - predchádzanie vzniku odpadu. Pokiaľ odpad netvoríme, nemusíme sa ďalej zaoberať napr. jeho následným triedením. Opätovné použitie je ďalším krokom. Znamená to, že danú vec nevyhodíme, ale napr. opravíme, ak je pokazená, zrepasujeme (napr. nábytok) alebo vec použijeme znovu na iný účel. Recyklácia znamená proces, v ktorom sa vyrobí buď materiál alebo výrobok, ktorý sa použije buď na ten istý účel, ako slúžil predtým, ako sa stal odpadom (napr. z

PET fľaše sa vyrobí granulát, ktorý sa opäť použije na výrobu novej PET fľaše), alebo aj na úplne iný účel (napr. z PET fľaše sa vyrobí vlákno, z ktorého sa utkajú látky určené na výrobu oblečenia). Hierarchia nakladania s odpadmi hovorí jasne - to, čo nie je možné materiálne využiť, je možné využiť energeticky (napr. časť energie, ktorá vznikne pri spaľovaní odpadu, je použitá na vykurovanie bytov). Takto sa dajú dočasne aspoň čiastočne nahradiť fosílnymi palivami, medzi ktoré sa v súčasnosti zaraďuje aj odpad. Úplne posledným riešením by malo byť zneškodnenie odpadu (napr. na skládke odpadu).

Výzva na najbližší týždeň - urobte jediný malý krôčik smerom k domácnosti bez odpadu

Enormná produkcia odpadov, ktorú zažívame v 21. storočí je výzvou, s ktorou sa musí naša spoločnosť vysporiadať. Podľa nedávneho prieskumu vykonaného GfK nie je najväčšou environmentálnou hrozbou súčasnosti klimatická zmena, ale práve znečistenie odpadom, hlavne plastovým. Separovaním odpadu môže 4 členná rodina nazbierať týždenne približne 200 litrov nestlačeného plastu, 110 litrov stlačeného papiera, 50 litrov skla a 50 kil bioodpadu. Za jediný týždeň. Vie-

me, že ideálnou situáciou je tá, kedy odpad nevzniká vôbec. Veľkým problémom sú najmä jednorazové obalové materiály alebo plasty, v ktorých sa predáva drogeria (napr. prázdne obaly na pracie gély, aviváže, šampóny, tekuté mydlá, sprchové gély). Vedeli ste, že snaha o bezodpadovosť v drogerii a v potravinových obalových materiáloch vie v slovenskej štvorčlennej rodine ušetriť taký objem odpadu, ako keby táto domácnosť žila 7 týždňov ročne bez akéhokoľvek odpadu?

VESELÉ VIANOCE

PRAJE KIK!

KELLEMES KARÁCSONYI

ÜNNEPEKET KÍVÁN A KIK!

PREDAJŇA ŠAMORÍN / ÜZLET ŠAMORÍN
BRATISLAVSKÁ 2862/1C

**...A MNOŽSTVO ĎALŠÍCH VÝHODNÝCH NÁKUPOV
V NAŠEJ PREDAJNI KIK
...ÉS MÉG SOK MÁS A KIK ÜZLETÜNKBEN**

Filiálku vo Vašej blízkosti nájdete na www.kik.eu
K odberu nášho newslettera sa môžete prihlásiť na našich internetových stránkach!

sympatický výhodný dobrý

www.kik.eu

Ponuka platí len do vypredania zásob. Ponuka neplatí pre výpredajové predajne.
Odber je možný len v množstvách bežných pre domácnosť. Farebné odchýlky sú
podmienečne tlačené. Právo na omyly vyhradené. Za ponuky filiálok zodpovedá:
Kik textil a Non-Food spol.s r.o. · IČO: 43 991 599 · so sídlom: Panenská 6 · 811 03 Bratislava
zapsaná v Obchodnom registri vedenom Okresným súdom Bratislava I, oddiel: Sro, Vložka č.: 50509/B

L'ORÉAL
PARIS

Déjà vu
salón krásy

VETERNÁ 37, ŠAMORÍN

PÖRSÖK EVKA:

0910 401 336

HAIR STYLIST

20% pri prvej návšteve
s týmto letákom

VIP zákazníci rôzne zľavy!

Čilistovská 2491/14
Šamorín

Tel.: 0948 997 906

- ŠIROKÝ VÝBER
- STÁLE NOVINKY
- INOVÁCIA, ODBORNÁ OBSLUHA
- AKČNÉ SETY
- TRADIČNÉ VIANOČNÉ ZĽAVY OD 10-20-30%
(NA VYBRATÉ PODUKTY)

ŠTÝLOVÉ DARČEKOVÉ POUKÁŽKY

VÁŠHO OBDAROVANÉHO ČAKÁ OBROVSKÝ VÝBER
A ODBORNÝ PRÍSTUP

www.rybostrov.sk

